

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

Oktoober 1931.

Nr. 1

RIIGI IV aastakäik

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja: P. Kochtitsky. Toim. liige: J. Elango. Vastutav toimetaja: H. Roos.
Ilmub koolitöö kuudel, kuus numbrit õppeaastas. Maksab aastas — 50 s., üksik number 10 s.

Toimetus ja talitus: Tallinna, Tatari 3. Telef. (2)14-63.

Alates neljandat tööaastat.

Kolm aastat on „Lootusringi Juht“ karskuskasvatustöö ajakirjana püüdnud kaasa mõjuda terve ja elurõõmsa noorsoo kasvatamisel algkooles. On tekkinud sidemeid lootusringlaste peres isekeskis ja ajakirjaga, on õpetajad-juhud avaldanud oma hindavat poolehoidu tööle ühes soovidega edaspidiseks tööks. Seda arvestades nii toimetus kui väljaandja on veendunud, et tööd tuleb mitte ainult jätkata, vaid ka laiendada, vaatamata ainelisele kitsikusele, mis üldise koondamise ajal ka ajakirjale oma mõju avaldamata ei jätanud.

Algaval ilmumisaastal „Lootusringi Juht“ tahab olla õpilaste isetegevuse ja karskuskasvatustöö ajakiri, rõhutades sellega rohkem õpilaste üldise isetegevuse vajadust kasvatustöös üldse, seega ka karskustöös. Teiseks, „Lootusringi Juhti“ saadetakse celoleval tegevusaastal järjekindlalt kõigile koolidele. Et aga ajakirja ainealine seisukord riigitoetuse vähendamise tõttu märksa raskem eelmisest aastast, siis julgume loota, et ükski kool ei jäta omalt poolt ajakirja ilmumise kind-

lustamisele kaasa aitamast, saates ajakirja tellimishinnana jõukohase toetuse toimetuse aadressil (võib postmarkides).

Kuid mitte ainult ainelist kindlustust ei vaja ajakiri, vaid koolide kaastööd. „Lootusringi Juht“ tahab endisest laiemal alal tuua meetodilisi ja praktilisi juhiseid õpilaste isetegevuses, kõlblus- ja karskusõpetuses, töökavu, materjali ja ülesandeid tööks õpilasringides, ülevaateid ringide tööst, teateid kooliajakirjust, koolide soovivaldusi ajakirjade ja kirjade vahetuseks, pilte ringide elust ja tööaladest, õpilaste töid või väljavõtteid neist, ilukirjanduse ja luulepalu, kroonikat j. m.

Avaldades oma tõsist tänu kõigile senistele kaastöölistele, palume neid lähkesti jätkata kaastööd, ühtlasi aga loodame lisa teistelt, kes seni seda veel pole jõudnud teha. Iga kooli kaastööd vajame, et tihedat sidet luua koolide vahel ja vastastikku rikastada kasvatustööd õpilaste isetegevuse kaudu.

Väljaandja ja toimetus.

Mina ise!

Hans Roos.

Käesolevast numbrist peale leidub „Lootusringi Juhi“ alapalkkirjas lisandus „õpilaste isetegevuse“ rõhutamiseks. „Lootusringi Juht“ ei ole tahtnud olla kunagi ühe külgselge kitsaste huvide teenistuses, seda näitab kõikihaarav toimetus „karskuskasvatuse“ ajakiri. Et ta karskusaate teenistuses seisab, seda kohustab Eesti Õpetajate Liit oma karskuskasvatuse toimkonna kaudu. Kuid karskusaate levitamise võimalust näeb „L. J.“ ainult kasvatuslikkude tegurite kaudu. Hinnates õpilaste isetegevust võimsana kasvatustegurina, tahab

„L. J.“ sellele pühendada erilise tähelepanu.

*

Mina ise! — hüüab noor sõnakangelane kaua enne kui ta oskab tarvitada neid sõnu. Seda oskab lugeda lapse hääletoonist iga ema — ja peaks oskama lugeda ka iga isa. Mõnekuune laps haarab kinni kannist, mis talle näidatakse. Ta ei lepi passiivse vaatamisega, ta tahab ise sellega mängida.

Prof. William Stern, „Varase lapse psühholoogia“ autor lausub: Kaks sihti

on, mis toimub sünnipäraselt igas elavas olevuses, kas teadlikult või teadmatult: enesealalhoiu ja enesearengu tendentsist koosneb kogu orgaaniline elu. Enesealalhoid tekitab selliste saavutuste kaitseks; ta toimub kiiresti ainevahetuse, hingamise ja teistes füüsilistes protsessides kui ka psüühilises töi-, kaitse- ja teistes tungides. Eneseareng püüab olemasolu tõsta; ta viib üle igasilmapiilgu saavutuste uutele võitudele ja väärtustele, uutele ülesannetele ja loomisvõimalustele. Ta esineb füüsilise kasvamisena ja vaimlise küpsemisena, loova tegevusena.

See loov tegevus paneb enesealalhoiu ja enesearengu ühisel koostööl alati maksma „enese“ — mina ise! Kui laps oskab juba tarvitada neid sõnu — siis kuulake ainult! Mina ise! Mina ise! Ja mida rohkem ümbritsejad inimesed segavad lapse tegevust oma „minaga“, seda energilisemalt nõuab laps oma „mina ise“ maksvusele pääsemist.

Mis on siis see „mina ise“? Seni on loetud seda lapse rumaluseks, kangekaelususeks, jonniks, — mis igal juhul tuleb murda. Ja on murtudki. Sellepärast on meil nii palju pessimiste ja käegalööjaid. Arusaadav, et see sündis veel vana korra ajal, kus iseseisvust ja isetegevust ei nõutud, kus tohtis olla vaid üksainus „ise“ — isevalitseja.

Nüüd aga peame olema kõik „ised“. Seepärast peab pääsena maksvusele iga „ise“ juba maast madalast. See võimas „ise“ on pannud maksma igal pool, kus pääsis surve alt, demokraatliku korra. Sama kord vajab enesealalhoiu ja enesearengu teostamiseks palju organiseeritud jõudu. Ja see jõud kasvab üksikutest võimsatest jõududest, mis nimetavad end „mina ise“.

Kui nii mõndagi on äpardunud meie kasvatustöös, siis võime kindlasi öelda, et selle jõu toorelt mahasurumine, valesii ka-

sutamine või ignoreerimine on nii mõnelgi juhul põhjustanud äparduse.

Kes on pannud tähele võidurõõmu mõne õnnestunud enesearengu teostamise puhul, see oskab hinnata seda jõudu tegurina meie kasvatustöös. Seepärast meiegi nimetame erilisel seda „isetegevuse“ kasvatustegurit ja tahame senisest rohkem temale kinkida tähelepanu.

Opatajad ja kasvatajad ei aimagi, kui pillavalt nad on seni elanud, et ei ole kasutanud õpilaste isetegevuse abi õpetuse ja kasvatuses töö juures kõige suuremal määral.

Mulle kurdeti ühel pedagoogilisel nädalal möödunud suvel, et õpilaste seas on kohusetunde puudus kohutavalt suur ja ei leidu abinõusid, kuidas seda neile õpetada või kasvatada.

Mina arvan, et ei ole midagi kergemat kui kasutada seda iga orgaanilise olevuse sünnipäraselt enesearengu ja inimlapse erilist enesetäiendustungi enesearendamiseks ja enesetäiendamiseks just kohusetunde alal.

Kas ei ole kohusetunde kohutavalt madal seal, kus seda on püütud arendada väljastpoolt, heteronoomia abil? Kas ei ole süüdi seesugusel korral asjaolu, et õpilane „ise“ on jäetud välja mängust?

Prof. Wilhelm Mann lausub: Kõlbline võib olla ainult see tegevus, mis lähtub isiksuse tahtest, mis on selles mõttes tegutsesja enda vaba tegevus. Häälteol mis korda saadetakse surve abil, pole miskit ühist kõlblusega. Õige kõlblus on ainult meelsuse kõlblus. Järjekult õpilase käitumisel on ainult siis kõlbline iseloom, kui ta teostab õpilase enda tahtel, aga mitte sugugi siis, kui ta teostub õpetaja tahtel. Kõlblise kasvatuses tõeliseks lähtekohaks on õpilane ise.

Kasutagem siis seda teadmist selleks, et Tema Majestaet Laps asuks kasvatusriigis sündsäl troonil!

Üleskutse VI laste võistluskirjutuseks.

Eesti Õpetajate Liidu karskuskasvatustoimkond kutsub käesolevaga kõiki alg- ja täienduskooli võtma osa käesoleval 1931/32. õppeaastal korraldatavast VI laste võistluskirjutusest (võistlusõpingust).

Võistlus sünnib üldjoontes eelmiste aastate eeskujul. Eelseisvast võistlusest võivad võtta osa kõik alg- ja täienduskoolide õpilased. Osavõtjad jagatakse kahte rüh-

ma: 1) noorem rühm, kuhu kuuluvad esimese nelja õppeaasta kasvandikud (loomulikult 3. ja 4. klassi lapsed, sest 1. ja 2. kl. õpilased on alles liig vähese ettevalmistusega), ja 2) vanem rühm, kuhu kuuluvad 5. ja 6. kl. ja täiendusklasside õpilased.

Õppimisraamatu selleks võistluseks kirjutab mag. Hans Roos.

Õppimisraamat

„Kuidas saan õnnelikuks?“

on määratud nii nooremale kui vanemale rühmale. Et aga kergendada tööd nooremale rühmale, siis jäetagu noortega töötades välja kõik need osad, mis on raamatus peenikese trükiga.

Kõik koolid ja õpilaskoondised, kes katsevad võistlusest osa võtta, hoolitsegu, et kõik osavõtjad õpilased oleksid aegsasti varustatud õppimisraamatukesega. On väga tähtis, et just iga võistluse vastu valmistuja saaks õppimisraamatukesega, sest muidu tuleks neil, kellel omal raamatut ei ole ja peavad seda laenama naabrit, halvemates tingimustes valmistada võistlusele. Kui mõnel õpilasel raamatukesega ostmiseks ei ole raha, siis tuleks neile raamat kinkida kooli või ringi arvel. Kõigiti kohane oleks kõigile õppijaile ringi arvel raamatud hankida, mis kodudes huvi ärataks ringi tegevusele. Nii ehk teisiti omandatud raamat on aga, peale otsekohese vajaduse õpilasele, mõjuvaks teguriks kasvatus-töös kodudes, mida kasvataja ei või unustada.

Õppimisraamat on juba trükist ilmunud ja tuleb tellida Õpetajate Liidult (aadress: Tallinna, Tatari 3), raamatute raha taates saates kas postmarkides ehk rahakaardiga. Õppimisraamat maksab 15 s. Raamatuid tellides tuleb teatada: osavõtjate arv kummaski rühmas, tellitud raamatute arv ja tellija täppis aadress. Igale koolile on saadetud üks eksemplar raamatut tutvumiseks.

Õppimist ja ettevalmistamist korraldab iga kool või ring muidugi oma äranägemise järele. Lootusringides oleks kohane selleks koosolekuid kasutada. Õpetajalrühmajuhil tuleb õpitavat täiendada ja selgitada, sest õppimisraamat on väike ja konspektiivne.

Võistlus korraldatakse 6. märtsil 1932. a.; kohapealsete olude nõudel pedagoogika nõukogu otsusel võib aga korraldada võistluse ka lähemal koolitöö päeval, s. o. kas 5. või 7. märtsil. Paar riigialdat enne võistluse päeva saadab Õp. Liidu K.-toimkond kõigile neile koolidele ja ringidele, kes õppimisraamatud tellinud ja kes teatanud, et nad võtavad osa võistlusest, vastaval arvul võistlusküsimuslehti. Õpilasi ei tule tutvustada võistlusküsimustega enne võistluspäeva. Määratud päeval, osavõtjate eneste poolt kohaseks peetud kella ajal, kogunevad võistlusele ettevalmistatud õpilased, igaüks neist saab le-

hekese, mis sisaldab umbes kümnekond võistlusküsimust, ja peab siis katsuma neile esitatud küsimustele asjalikult ja tabavalt kirjilikult vastata, millega ongi võistlus toimetatud. Loomulikult piirduvad küsimused kindlasti ainult selle materjaliga, mis leidub õppimisraamatus, kusjuures mõlemale rühmale on erilised küsimuslehed.

Kirjutamiseks jäetakse aega kaks tundi. Rühma juhataja valvab, et ei juhtu korrarikumisi. Üksikasjalised ja täpsad juhised kirjutamise kohta saadetakse ühes võistlusküsimustega.

Võistluse lõpul kogutakse kirjutised, märgitakse neis leiduvad sisulised vead (kirja- ja stiilivigu ei arvestata!) ja hinnatakse tööd sõnadega: hea, rahuldav, nõrk.

Peale selle märgitakse kohal veel need õpilased, keda arvatakse auhinna väärilisteks. Auhindamisel võetakse arvesse, peale töö hinnangu, ka õpilaste kõlblat elu. See tehakse teatavaks õpilastele kohe võistluskirjutuseks ettevalmistamise asumisel.

Kõik osavõtjad registreeritakse erilisel aruandelehel, mis saadetakse ühes võistlusküsimustega. Võistlustööd ühes aruandelehega saadetakse E. Õ. L. K.-toimkonnale Tallinna.

Kokku tulnud kirjutised vaadatakse ja hinnatakse teistkordselt E. Õ. Liidus, kusjuures kohapealne hinnang on aluseks auhindade määramisel.

Hindamisel võetakse võrdlemiseks ühe kooli tööd, kuna koolidevahelist (ülemaa-list) võrdlust ei ole.

Kõigile osavõtjatele annab Liit ilusad mälestuslehed, kuna parimate kirjutiste autorid kummaski vanadusrühmas igas koolis saavad auhinnaks lastekohased raamatud. Hindamine toimunud, saadab Liit mälestuslehed ja auhinnad koolidesse. Kuid nende väljajagamine peaks sündima kogu riigis ühel ajal nagu võistlus isegi. Kohasem aeg selleks on lootusringide kevadpäeva, mis käesoleval õppeaastal arvata-vasti maikuu keskel peetakse.

Õpetajate Liit loodab, et meie õpetajad andumusega ja rohkel arvul kasutavad seda huvitavat ja häid tagajärgi tootavat töövõtet, millega võivad tuhandeid lapsi karskusteadmistega rikastada ja neis karskusmeelsust ning -veendumust kasvatada. Koolides, kus kuulub õpilasi mõlemasse rühma, oleks soovitatav ettevalmistus- ja õpetustöö jagada vähemalt kahe õpetaja vahel. Koolides, kus väga palju õpilasi, on soovitatav igas klassis iseseisvalt ettevalmistujate rühm. On väga tähtis, et igal

ettevalmistujate rühmal oleks oma juht, sest kui üks õpetaja peab juhtima ja õpetama mitut rühma, läheb see töö tal raskeks, mille all kannatab töö edu.

Auhindamisele tulevad tööd, mis on:

1. jõudnud E. Õpetajate Liitu hiljemalt 25. märtsiks 1932. a.

2. mis on koha peal hinnatud ja mõlemi rühma töödele juurde lisatud selleks saadetud aruandelehit, kuhu märgitud osavõtjad selgesti loetava käekirjaga hindamise alanevas järjekorras.

E. Õp. Liidu karskuskasvatustoimkond

loodab kindlasti, et võistluskirjutus koolides, mis seni iga aastaga hoogsalt laienemud meil ja välismail ning osutunud eriti õnnelikuks kasvatustöö võtteks tulevaiminpõlve tervendamisel, meil varstigi saab üldiseks kõigis koolis ja korraldatav VI võistluskirjutus viib sellele eesmärgile võimalikult lähemale.

Selle kasvatustöö teostamiseks ei saa keelata õpetaja-kasvataja oma algatavat ja juhtivat abi.

E. Õ. L. karskuskasvatustoimkond.

Kuidas hinnatakse võistluskirjutust.

Väljavõte ühest värviliselt illustreeritud õpilaste tänuavaldusest:

Eesti Õpetajate Liidule.

Täname kõigest südamest ilusate mälestuslehtede ja auhindade eest.

Meie rõõm oli oisata, kui need kätte saime. Tahame jääda karskeks terve eluaeg, võidelda uimastavate jookide tarvitamise vastu ja aidata tasandada teed paremale tulevikule.

A. algkooli õpilaste nimel:
20. V. 31. (Seitse allkirja.)

Väljavõte ühest õpetaja kirjast:

...seeaastane võistluskirjutus ilhes arvatud sellekohased ettevalmistused ja eeltööd mõndusid elevuse tähe all. Võistluskirjutust enmast oolati põnevusega, veel enam aga karskuspõlha. Kahtlemata on karskusvõistluskirjutusel koolis suur pedagoogiline tähtsus..

Voldemar Kalmisto †

Kurtna algkooli juhataja Voldemar Kalmisto suri 12. mail 1931. a. peaajukeelme põletikku.

Kümme aastat juhtis Voldemar Kalmisto tema asutatud Kurtna algkooli lootusringi tööd, kümme aastat teotses lootusringi katkestamatult ja hoogsalt. Kümme aastat kasvatati aatemeelseid ja teotahtelisi noori.

Pidamata jäi aga viimane lootusringi kevadpüha, energiline juht lamas haigena

voodis, paar päeva hiljem varises manlasse, jättes leinama perekonna ja lootusringlaste pere...

Avaldades sügavat kaastunnet leinajaile, jääme kindlas usus, et lootusringi endised, olevad ja uued liikmed oma julhi aatetööd ei unusta, et Kurtna algkooli lootusringi ja E. N. P. R. koolikoondis „Nooruspäike“ jätkab endise innuga võitlust ilusama elu loomisel.

Viis aastat.

Viis aastat on korraldatud Eesti alg- ja täienduskoolides karskusvõistluskirjutus. See võistlustöö on mitmekülgsem olnud, kui valitud nimetus seda väljendab: tervishoid, majanduselu, kõlblusküsimused, iseloomu arendamine, üldine elureform; karskusküsimus on olnud ühenduses nende küsimustega. Samuti on see töö olnud rohkem võistlusõping kui võistluskirjutus, sest vastata tuli mitte kirjatööna vaid igakord selleks trükitud õpiraamatust valitud ja õpilastele kätte antud küsimustele kirjalikult, testi põhimõtteil.

Olgu siin selle töö ülevaatenähtena toodud mõningad arvud.

	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.
<i>Koole</i> :					
registreeriti osavõtuks . . .	119	145	183	233	271
võttis osa tööst	106	130	166	223	262
äräjäänute %	10, ⁹	13, ⁴	9, ³	4, ³	3, ⁶
<i>Opilasi</i> :					
registreeriti osavõtuks . . .	3582	4133	5937	8381	8992
võttis osa tööst	2421	3253	4344	6319	6887
äräjäänute %	32, ⁴	21, ³	26, ⁸	24, ⁶	23, ⁷
<i>Õpiraamatuid müüdi</i>	2945	2679	4676	5913	6723
<i>Rühmades</i> oli osavõtjaid:					
nooremas	1539	1847	2029	2959	3521
vanemas	882	1406	2315	3360	3366
<i>Soo</i> järele võttis osa tööst:					
poisse	1184	1582	2085	3044	3185
tüdrukuid	1237	1671	2259	3275	3702

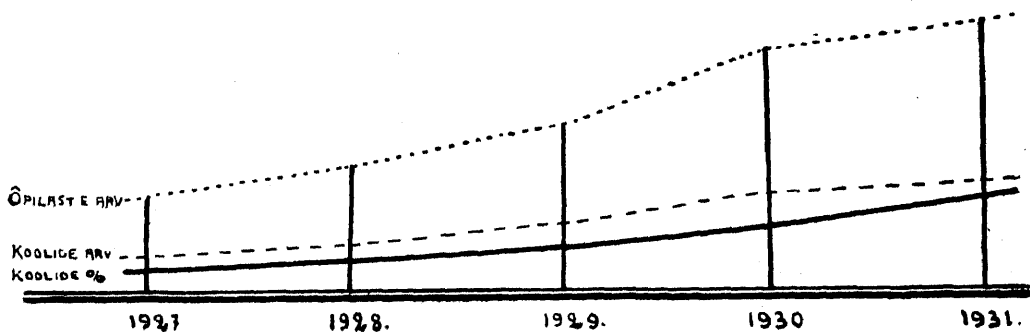
Maakondade ja suuremate linnade järele arenes osavõtt:

	1927.		1928.		1929.		1930.		1931.	
	Arv	%	Arv	%	Arv	%	Arv	%	Arv	%
1. Harjumaa	5	(4,7)	8	(7,3)	20	(16,0)	25	(20,5)	30	(23,8)
2. Järvamaa	12	(15,8)	14	(17,5)	18	(18,8)	19	(20,5)	20	(26,3)
3. Läänemaa	11	(9,6)	11	(9,0)	23	(20,3)	24	(20,2)	38	(35,4)
4. Petserimaa	2	(5,5)	3	(9,0)	2	(5,5)	2	(5,5)	2	(5,7)
5. Pärnumaa	10	(8,6)	10	(9,0)	13	(11,2)	27	(20,4)	28	(26,2)
6. Saaremaa	3	(3,1)	9	(9,0)	15	(15,6)	10	(10,2)	10	(12,8)
7. Tartumaa	22	(12,2)	32	(17,7)	22	(12,2)	36	(19,0)	41	(22,9)
8. Valgamaa	2	(5,4)	3	(6,5)	4	(9,5)	5	(10,2)	6	(15,4)
9. Viljandimaa	11	(11,3)	10	(10,2)	14	(14,0)	28	(30,0)	25	(29,4)
10. Virumaa	15	(8,4)	16	(8,6)	14	(6,6)	24	(11,4)	37	(19,4)
11. Võrumaa	12	(11,0)	14	(12,3)	15	(14,0)	18	(17,2)	20	(19,0)
12. Tallinna linn	1	(3,0)	0	(0,0)	4	(9,1)	4	(9,1)	3	(8,9)
13. Tartu linn	0	(0,0)	0	(0,0)	2	(9,5)	1	(4,3)	2	(11,1)
K o k k u	106	(7,6)	130	(9,7)	166	(12,8)	223	(17,3)	262	(21,3)

Auhindu määrati:

	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.
nooremale rühmale	412	329	687	574	629
vanemale rühmale	242	230	799	630	584
K o k k u	654	559	1486	1204	1213
Kroonides	600.—	550.—	636.70	474.70	541.45

Graafiliselt kujuneb osavõtjate tõus järgmise lt:

Töö õpilaskoondistes.

Jökava koostamisel.

Kui esimesed paar nädalat koolitöö rakendamiseks kasutatud, siis avaneb juba võimalus ka õpilaste isetegevuse juhtimiseks abiks olla. Eeltöid selleks tuleks aga juba aegsasti teha. Vähemalt üks õpetaja igas koolis peaks sellele tööle osa oma tööjõust pühendama. Et mitte üksteise peale lootma jääda, siis tuleks see üldise tööjaotuse puhul juba ette näha vastava otsusega. Samuti on väga tähtis tunnikava koostamisel reserveerida üks päev nädalas, kus vanemais klassis (alates III või IV kl.) koolitööd vähem oleks ja see töö tingimata ühel ajal lõpeks. See päev oleks siis kohane vajaduse korral õpilaste isetegevuse arendamiseks kasutada.

Töö alustamisel tuleb elustada õpilaskoondise tegevust, selgitada selle vajadust ja äratada huvi töö võtete leidmiseks. Ühes sellega suureneb ka liikmete arv. Liikmete arvu suhtes tuleks pidada ideaaliks, et võimalikult kõik vanemate klasside õpilased vabal tahtel liituksid.

Kui juhatus kevadel uuendamata jäi, ehk kui selles hiljem muudatusi tekkis, siis on vaja seda nüüd täiendada.

Kui aga koolis üldse veel õpilaskoondist (lootusringi, E. N. P. R. koolikoondist või mõnda teisenimelist üldkasvatuse põhimõttele teotsevat ringi) ei ole, siis on aeg selle ellukutsumiseks kohe pinda luua ja samme astuda, sest õpilaskoondis ei peaks puuduma küll ühegi kooli juures, kus keskmised ja vanemad klassid olemas on.

Peale rakendusoskuse koondise töös on kõigiti soovitatav omavalitsuse põhimõttele õpilaste abi kasutada, nagu üldise korra valves, puhtuse hoidmises, kooli ümbruse korrashoius, ruumide kodusemaks muutmises jne.

Referaadid on ikka kuulunud koondiste töökavva, andes võimaluse kõige mitmekesisemalt õpilasi tööle rakendada. Nende kava koostamisel ei tule algkoolis niivõrt teaduste omandamist püüda, kui just enesekasvatustlike põhimõttele, iseloomu kujundamist, tervishoidu, karske eluviisi nõudeid, tööskust, ligemise armastust j. t.

väärtusliku liikme kohuseid. Oluline selle juures on leida võtteid, kuidas see enesekasvatus tõesti teostuks iga liikme juures. Referaatide kava koostamiseks üldjoontes on „L. J.“ endistes aastakäikes tihti materjali antud, kust mõndagi korduvalt kasutada saab, ilma kaldunata see juures šabloonisse.

Mitmesugustest tööaladest ei tule unustada jõukohast kunstiharrastust, sporti, loodusearmastust, lindude ja loomade kaitset j. m. n. Kus kooli-aed või -ümbrus seda võimaldab, seal on tänuväärne töö taime- ja ilu-aiate teostamine õpilastega, lisaks viljapuuaiale.

Võistluskirjutus, mille üleskutse eelpool avaldatud, on üks töödest, mis üheski koolis teostamata ei tule jätta. Peale selle võib aga veel eduga mõningaid kohalikke võistlusi korraldada.

Ajakirjade ühistellimine (lugemisringid), raamatukogu — lugemislaua korraldamine, seina-ajakiri lõigetest, õpi- ja huvireisid, koolielu kroonika, kirjavehetus (ajakirjad, postkaardid, esemed) kodu- ja välismaa õpilaskoondistega ja palju muud huvitavat võib võtta töökavva, arvestades õpilaste arvu ja vanusega. Eriti ei tuleks üheski koolis, kus vanemad klassid, oma kooli-ajakirja asutamist unustada.

Okt. 26.—31. päevil korraldatavat karskuskasvatuse nädalat tuleks igas koolis mälestada. Rahvusvahelise kontakti selgitamiseks ja eriti karskusaate tähtsuse põhjendamiseks on see sünnis juhus. Materjali ja ülevaate selle kordaminekust loodame tuua välismaa oktoobrikuu ajakirjade saabumisel.

Töökava koostamisel ei tule unustada muidugi pedagoogilisi nõudeid, nagu eestkätt koolitööle lisaks tuleva töö liigse kuhjumise ja liigse killumise eest hoidumist. Kuigi töö mitmekesisus kahtlemata värskendavalt mõjub, tuleb ikkagi seda nii juhtida, et peatahelepanu oleks koondatud enesekasvatuse põhimõtete teostamisele, kuna kõrvalisemad huvialad hooaegadel esineksid.

Võistlus-ülesanne.

Lootusringlased ja E. N. P. R. kooli-koondiste liikmed!

Kuulutame sellega võistluse huvitavama ja sisukama huviõhtu kava koostamiseks. Võistelda võivad kas organisatsioonid (ringid ja koondised) või üksikliikmed. Kavad tulevad koostada noortel enestel, ilma otsekohese õpetaja abita. Ettekannete üksikasjalikumaks selgitamiseks tuleb juurde lisada lühemate palade täielikud ärakirjad, pike-matest — kirjeldused ning kokkuvõtted, — või jälle allika täppis leiukoht kirjanduses.

Kavad tulevad esitada toimetusele hiljemalt 15. detsembriks 1931. a. ühes kaaskirjaga ringi hooldajalt või koolijuhatajalt, kus kava koostaja (koostajad)

nimetatud. Kui kava kohal elluviidud, siis tuleb kaaskirjas märkida selle edu, mis hindamisel eriti arvestatakse.

Kavade hindamiseks moodustab toimetus komisjoni, mille koosseis ja otsused avaldatakse „Lootusringi Juhi“ jaanuarikuu numbris.

Auhindadeks on ilukirjandus ja huvitavaid tarbeasjad; auhindu antakse kolmele kuni kümnele parima kava koostajale, kusjuures üksik auhind võib koosneda mitmest asjast, mis võimaldab kohal organisatsiooni aktiivsemaid tegelasi vääriliselt hinnata.

Kõik parimad kavad avaldatakse hiljem „Lootusringi Juhis“.

„L. J.“ toimetus.

Oraspõld.

*Huul huul hulub tuul,
ükski leht ei püsi puull!
Raagus oksil nõrgub vesi,
karmilt riisub surmakäsi.*

*Maa nii must ja põllud paljad,
ainult orasväljad haljad:
nendel tuikab tugev elu,
mis ei karda sügisvilu.*

*Tulgu külm ka karm ja vali,
toogu lund ja tuisku tali:
oraspõllul ärkab elu,
kui kord algab kevadilul!*

E. RUNGI

Kunda-Malla algkooli lr. „Noored sepäd“ teelauas lootusringide kevadpühäl 1931. a. (Lootusringlased, õpetajad, võõrad.)

Koolide ajakirjad.

Toimetusele on saadetud ajakirjad:

„Helk“, mai 1931. Massu algkooli L. R. ja N. P. R. ajakiri, šapirogr. (ühevärv.), 36 lk.

Sisust: Minu vanemad, Kalameeste suveöö, Eesti talv, Joodik meie ligidal, Söögivaheaeg, Kuidas mees vaimu näitnud, Lutikas „elektritoole“ (katse õhuelektriga), Minu vanaema noorepõlve mälestised; rohkesti luuletusi, rahvalaule, nalja, ülesandeid, peitepilt, illustratsioone.

„Võitleja“, Lusti algkooli lr. „Nooruskoidu“ ajakiri, käsikirjaline, lk. 16, I, II ja III 1931. a.

Sisust: Mälestuseks langenutele, Vabaduse võitlus, Vara ja tervise riisuja, Lootus, Noor Eesti, Meie lootusring, Edasi päikese poole, Sügisae, Ülestõusmise päiha jutuke, Tänavune tali. Kodust lahkumine; rohkesti luuletusi.

Koolid, saatke toimetusele järjekindlalt ajakirjast numbreid! Avaldame väljavõtteid tõist.

Ajakirju vahetada

soovivad:

1. Taikse 6-kl. algkooli lr. „Koit“.
Address: Türi kaudu.
2. Massu 6-kl. algkooli lr. „Noorus“.
Address: Kõmsi.

(Saadetud kaks „Helk“ mai 1931. vahetamiseks, soovi kohaselt, Varbla ja Martna algkoolidele.)

3. Lusti 6-kl. algkooli lr. „Noortuskoit“.
Address: Antsla.

Koolid, avaldage soove ajakirju vahetada!

Kirjavahetust

soovib:

1. Taikse 6-kl. algkooli lr. „Koit“.
Address: Türi kaudu.

Üleskutse.

Täna läheb kaasa igale „Lootusringi Juh“ tellijale ja üksiku numbrilugejale leht allkirjade tarvis rahvusvahelisele märgukirjale üldiste sõjavarustuste vähendamise kohta.

Haridustegelased, nende seas eriti õpetajaskond on ikka olnud ägedamaid sõjavastaseid ja tulisemaid rahunõtte kandjaid ning levitajaid.

Käesoleval juhul palub allakirjutaja, kelle poole pöördus Rahvusvaheline Rahu ja Vabaduse Edendamise Naisliit sellekohase ettepanekuga, koguda allkirju juurdelisatud lehele, varustades leht lisapaberiga edasi-

kirjutamise otstarbel, kui ei jatku kätte saatetavast.

Meie rahval tuleb näidata, et tema ei ole ükskõikne üldises võitluses parema tuleviku eest ja et tema ei ole viimane, kes sõja vastu astub üles.

Lehed palutakse saata täidetult 1. novembriks s. a. „Lootusringi Juh“ toimetusele.

Saadetava lehe järgi võib koostada ka uusi lehti, kui osutub, et kohal on mitu soovijat allkirjade kogumiseks.

Joh. Kiivet.

Tallinnas, 1. septembril 1931. a.

Kroonika.

PROF. AUGUST FORELL,

üleilma kuulus teadusemees mitmel alal, eriti tuntud hingeteadlane ja väsimata võitleja alkoholi vastu, suri juulikuul 1931. a. Helveelias 83 aasta vanaduses. Oma kõrge vanadusega nagu tõendas teadusemees tegelikult karske eluviisi mõju eluale. Prof. Forell oli ka suur loodusearmastaja ja -uurija. Juba kümneaastasena ta jälgis edukalt sipelgate elu ja kirjutas üliõpilasena auhinnatud töö sipelgatest.

ÜLEILMLINE KOOLIDE KARSKUSNADAL korraldatakse Rahvusvahelise Alkoholismitvastase Opetajateliidu algatusel 26.—31. okt. k. a.

1930.—31. a. PIIRITUSTOOSTUSE HOOAJAL töötasid 129 piiritusevabrikut (neist 47 Virumaal), hooaja toodang oli 35.566.346 kraadi. Selleks on tarvitatud kartuleid 34.074.817 kilogrammi (2.129.676 puuda). Riigi tulu piiritu-

sest hooajal oli ettenähtud 12.386.000 krooni. (Möödunud aastal oli see summa suurem.)

Joomiseks on müüdnud piiritust ja viina k. a. esimesel poolal 5.402.458 krooni eest, koguhulgast 92 protsenti; tehnilisteks ja teaduslikeks otstarveteks — 316.606 kr. ja denaturraati — 141.500 kr. eest. Raha saadi esimesel poolaastal piirituse ja viina eest 5.800.564 krooni.

Toodangust 21,5 miljonit kraadi läheb riigi tellimise laimiseks, ülejäänut 14,0 miljonit kraadi — väljaveoks eraalgatusel.

Peale salapiirituse sisseveo takistab riigipiirituse müüki suurenenud koduveini ja koduõlle valmistamine. Viimane nähtavasti on mõjunud ka vabrikuõlle levikule takistavalt, nii näitab aktsiisitulud vabrikuõllelt langust möödunud aastaga võrreldes 13,6 protsenti.

Kui võrdt rahva üldine kajnenemine piirituse ja õlle müüki vähendanud, ei selgu muidugi piiritusemonopoli aruandest.